

SODBA S. I.

SVET EVROPE

PETI ODDELEK

pritožba št. 45082/05

SODBA

STRASBOURG

13. oktober 2011

Ta sodba bo postala dokončna v okoliščinah, navedenih v drugem odstavku 44. člena konvencije. Mogoči so uredniški popravki.

16 S. I. proti SLOVENIJI

S. I. proti SLOVENIJI 17

V zadevi S. I. proti Sloveniji

je Evropsko sodišče za človekove pravice (peti oddelek) na seji senata v sestavi:

Dean Spielmann, *predsednik*,

Elisabet Fura,

Boštjan M. Zupančič,

Isabelle Berro-Lefèvre,

Ann Power,

Ganna Yudkivska,

Angelika Nußberger, *sodniki*, in Claudia Westerdiek, *sodna tajnica oddelka*,

po razpravi za zaprtimi vrati 6. septembra 2011

izreklo to sodbo, ki je bila sprejeta istega dne:

POSTOPEK

1. Zadeva se je začela s pritožbo (št. 45082/03) proti Republiki Sloveniji, ki jo je po 34. členu Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (v nadaljnjem besedilu: Konvencija) pri Sodišču vložil slovenski državljani S. I. (v nadaljnjem besedilu: pritožnik). Pritožnik je 25. novembra 2005 vložil pritožbo v svojem imenu ter imenu mladoletne hčere in sina. Predsednik senata je zagotovil anonimnost pritožnikovega predloga po tretjem odstavku 47. člena Poslovnika Evropskega sodišča za človekove pravice.

2. Pritožnika je zastopal B. Verstovšek, odvetnik s pisarno v Celju. Slovensko vlado (v nadaljnjem besedilu: Vlada) je zastopala T. Mihelič Žitko, državna pravobranilka.

3. Pritožnik je zatrjeval, da je bilo njemu in njegovima otrokoma onemogočeno družinsko življenje zaradi dolžine postopka v zvezi z varstvom in vzgojo in

ureditve stikov ter zaradi zavrnitve sodnika, da bi se izvršili stiki urejeni z začasno odredbo.

4. Sodišče je 12. maja 2010 sklenilo, da bo obvestilo Vlado o pritožbi. Prav tako je sklenilo, da bo hkrati odločilo o sprejemljivosti in vsebini pritožbe (prvi odstavek 29. člena).

DEJSTVA

I. OKOLIŠČINE ZADEVE

5. Pritožnik je bil rojen leta 1951. Njegova hči in sin sta bila rojena 1996 oziroma 1999.

6. Pritožnik in mati omenjene deklice in dečka (v nadaljnjem besedilu: mati), ki sta za oba edina otroka, sta se razšla septembra 2003. Takrat se je mati izselila iz skupnega prebivališča, v katerem so skupaj živeli. Otroka sta ostala pri pritožniku.

7. Pritožnik je 27. oktobra 2003 vložil zahtevo za varstvo in vzgojo in kot drugo možnost zahtevo za stike. Zahteval je tudi, naj se izda začasna odredba do končne odločitve o zadevi.

8. Mati je 2. novembra 2003 preselila otroka v svoje stanovanje.

9. Na zahtevo sodišča je Center za socialno delo Ljubljana 7. novembra 2003 predložil poročilo. Istega dne je bila na sodišču obravnava in izdana začasna odredba, ki je pritožniku dodelila začasno varstvo in vzgojo. Iz predloženih podatkov je mogoče sklepati, da ta odredba takrat ni bila izvršena in se otroci niso preselili k pritožniku.

10. Na drugi obravnavi 21. novembra 2003 je mati ugovarjala začasni odredbi in prosila za vrnitev v prejšnje stanje. Ker je bilo ugotovljeno, da mati ni prejela vabila sodišča na prvo obravnavo, je sodišče razveljavilo začasno odredbo.

11. Stranki sta se 19. januarja 2004 sporazumeli na Centru za socialno delo Ljubljana o stikih pritožnika z otrokoma. Po sporazumu naj bi otroka preživela s pritožnikom vsako sredo in petek popoldan ter vsak drugi konec tedna.

12. Mati je 26. januarja 2004 vložila nasprotno tožbo za varstvo in vzgojo in zahtevo za izdajo začasnih odredb, ki bi ji zagotavljala začasno varstvo in vzgojo. Isti dan in 23. februarja 2003 je pritožnik zaprosil sodišče, naj izda začasno odredbo.

13. Na zahtevo sodišča je Center za socialno delo Ljubljana 5. marca 2004 predložil dopolnitev poročila.

14. Mati je preprečila pritožniku, da bi imel stik z otrokoma konec tedna od 19. do 21. marca 2004 s tem, da je otroka odpeljala k sorodnikom. Zato je pritožnik vložil kazensko ovadbo zaradi ugrabitve otrok, ki je bila 9. decembra 2004 zavržena kot kaznivo dejanje manjšega pomena.

15. Obravnava je bila 23. marca 2004. Nato je 30. marca 2004 sodišče zahtevalo izdelavo izvedeniškega mnenja izvedenca psihologa.

16. Pritožnik je 13. aprila 2004 pisno navedel, da mu je po zadnji obravnavi mati preprečila stik z otrokoma v sredo, 24. marca 2004, in konec tedna od 9. do 11.

aprila 2004, vendar je vseeno zaprosil sodišče, naj prekine postopek, saj bi se morda lahko z materjo še sporazumela. Dne 14. maja 2004 se je pritožnik pritožil, da mu mati ni dovolila, da obišče otroka med velikonočnimi in majskimi prazniki in postopki so se nadaljevali.

17. Izvedenec je 31. avgusta 2004 predložil poročilo, ki je bilo poslano strankam v pripombe. Pritožnik je 27. septembra 2004 obvestil sodišče, da je preživel počitnice z otrokoma od 3. in 18. julija 2004, in zaprosil, naj se izda začasna odredba.

18. Dne 8. oktobra 2004 je bila na sodišču krajša obravnava, ki je bila preložena zaradi nadaljnjih dokazov, ki naj bi jih pridobilo sodišče.

19. Medtem pa je 8. septembra 2004 sodišče odredilo, da pritožnik plača stroške izvedenca. Pritožnik se je pritožil zoper odločbo o založitvi predujma in 21. oktobra 2004 zaprosil sodišče, naj predloži spis višjemu sodišču, da presodi o njegovi pritožbi. Istočasno je ponovno zaprosil, naj sodišče izda začasno odredbo.

20. Nov sodnik, strokovnjak za družinske zadeve, je 10. januarja 2005 prevzel zadevo. Pritožnik je ponovno zahteval, naj sodnik izda začasno odredbo.

21. Sodišče je razpisalo narok za 2. marca 2005, ki je bil odložen na prošnjo pritožnika, ki je navedel, da se bosta stranki ponovno poskusili sporazumeti. Pritožnik je 10. marca 2005 ponovno zaprosil sodišče, naj izda začasno odredbo.

22. Narok na sodišču je bil izveden 14. marca 2005 in na njem se je pritožnik pritožil, da ima malo stikov s svojima otrokoma, na kar je postal pozoren center za socialno delo. Pritožnik je nadalje razložil, da je imel po podpisu sporazuma 19. januarja 2004 v nadaljnjih šestih mesecih stike z otrokoma. Po tem so bili stiki onemogočeni, delno zaradi tega, ker sporazum ni urejal stikov med počitnicami. Pritožnik je nato potrdil, da sta otroka z njim preživela konec tedna od 11. do 13. marca 2005, a mu je bilo onemogočeno, da bi preživel z njima troje počitnic v tistem šolskem letu. Naslednji narok je bil razpisan za 9. maj 2005. Ko pa je pritožnik obvestil sodišče, da mu je bil ponovno onemogočen stik z otrokoma, je sodišče spremenilo datum naslednjega naroka, ki naj bi bil 4. april 2005.

23. Na naroku 4. aprila 2005 je pritožnik navedel, da z otrokoma ni imel rednih stikov že od 5. decembra 2004. Sodišče pa je ugotovilo, da je pritožnik imel stik z otrokoma 1. aprila 2005 in na lastno pobudo izdalo začasno odredbo o dodelitvi otrok v varstvo in vzgojo materi in ob tem določilo začasno ureditev stikov, ki je pritožniku dovoljevala stike po dve uri tedensko. Pritožnik je odločitvi ugovarjal.

24. Sodnik se je 19. aprila 2005 sestal z otrokoma.

25. Na obravnavi 20. aprila 2005 je sodnik poskušal doseči prijateljsko poravnavo, kar ni bilo uspešno. Tistega dne je sodišče delno ugodilo pritožnikovemu ugovoru o začasni odredbi z dne 4. aprila 2005 in izdalo novo začasno odredbo, ki je urejala začasno ureditev stikov, tako da je bilo pritožniku dovoljeno, da z otrokoma preživi vsak torek popoldan, vsak drugi konec tedna in del šolskih počitnic.

Pritožnik naj bi otroka pobral v šoli in ju po zaključenih stikih pripeljal na materin dom. Odredba je vključevala tudi določbo, da ima neupoštevanje ureditve stikov za posledico plačilo globe v višini 100.000 slovenskih tolarjev (SIT).

26. Obe stranki sta se pritožili zoper odločitev o začasni odredbi. Zaradi tega je

sodišče poslalo spis višjemu sodišču in zaprosilo za prednostno obravnavo.

27. Višje sodišče v Ljubljani je 19. maja 2005 zavrnilo pritožbi proti začasni odredbi z dne 20. aprila 2005 in pritožbo pritožnika proti sklepu z dne 8. septembra 2004 o stroških izvedenca. Pritožnik je vložil revizijo, ki jo je Okrožno sodišče v Ljubljani zavrglo kot nedopustno. Pritožnik se je pritožil proti tej odločitvi.

28. Po 14. juliju 2005 je začela mati pritožniku preprečevati stike z otrokoma. Dne 11. avgusta 2005 je vložila kazensko ovadbo proti pritožniku zaradi zanemarjenja in grdega ravnanja z mladoletno osebo. Kazenska ovadba se je nanašala na incident, ker je pritožnik dovolil svoji hčeri brati knjigo Melisse Panarello, *Pred spanjem si stokrat skrtlačim lase*. Državni tožilec je zaprosil sodišče, naj sprejme nekatere preiskovalne ukrepe, kot je zaslišanje pritožnika. Kazenska ovadba je bila 2. marca 2006 zavržena, ker se kaznivo dejanje ni preganjalo po uradni dolžnosti. Državni tožilec je ugotovil, da pritožnik hčere, ki je prebrala samo nekaj strani, ni silil k branju knjige, sicer namenjene najstnikom.

29. Pritožnik je 1. avgusta 2005 poskusil z izvršbo s fizičnim odvzemom vzeti otroka pred materinim domom, da bi ju odpeljal na načrtovane počitnice. Ker mati ni upoštevala začasne odredbe z dne 20. aprila 2005, je sodišče istega dne izdalo odločbo, v kateri je navedlo, da se pritožnikovi stiki z otrokoma med počitnicami zagotovijo s tem, da se otroka odpelje, ne glede na to pri kom so 1. avgusta 2005. Neposredno po izdaji te odločbe je bil izveden poskus izvršbe s prisilnim odvzemom. Izvršba z odvzemom ni uspela, ker je mati obvestila delavca centra za socialno delo, da je vložila kazensko ovadbo proti pritožniku (glej osemindvajseti odstavek). Zaradi tega je delavec centra za socialno delo predlagal sodnemu izvršitelju, da ustavi izvršbo (glej štiriinpetdeseti odstavek 238. f člena).

30. Sodišče je 2. avgusta 2005 opravilo poizvedbo o obtožbah proti pritožniku pri ustreznem državnem tožilstvu, policiji in centru za socialno delo.

31. Zaradi vložene pritožbe (glej sedemindvajseti odstavek) je bila 12. avgusta 2005 zadeva poslana višjemu sodišču.

32. Mati je 22. avgusta 2005 ugovarjala odločbi o izvršbi z dne 1. avgusta 2005. Njen ugovor je bil 12. septembra 2005 zavrnjen.

33. Mati je 24. avgusta 2005 zahtevala, naj se začasna ureditev stikov spremeni, tako da bi pritožnik lahko imel zelo omejene stike z otrokoma pod nadzorom centra za socialno delo.

34. Višje sodišče v Ljubljani je 31. avgusta 2005 zavrnilo pritožnikovo pritožbo proti odločbi sodišča prve stopnje, ki je zavrnilo njegovo revizijo.

35. Pritožnik je 31. avgusta in 8., 12. in 14. septembra 2005 vložil predlog za naložitev plačila globe zaradi materinega neupoštevanja določitve stikov v začasni odredbi z dne 20. aprila 2005 v celotnem znesku 800.000 SIT. Pozval je tudi sodišče, da izda novo začasno odredbo.

36. Obravnava je bila 23. septembra 2005. Skladno z zapisnikom obravnave je pritožnik povedal sodniku, da že od 14. julija 2005 ni imel nobenih stikov z otrokoma. Mati je povedala, da je pritožnik med počitnicami od 1. do 14. julija 2005 hčeri dovolil, da bere neprimerno knjigo, kar pa je pritožnik zanikal in povedal, da je hči vzela knjigo, ker je imela zanimivo naslovno stran, vendar pa je

ni prebrala (glej osemindvajseti odstavek). Pritožnika je potem sodnik vprašal, ali se bo strinjal z materinim predlogom, da njegove stike z otrokoma nadzoruje Center za socialno delo Ljubljana. Pritožnik se je z izvajanjem stikom pod nadzorom najprej strinjal. Njegova pooblaščenka pa je potem navedla, da pritožnik meni, da bo otrokoma neprijetno, ko bosta videla, da so njihovi stiki nadzorovani. Potem je sodnica imenovala izvedenca za psihologijo, da bi pripravil novo izvedeniško mnenje, in omenila, da zaradi novih okoliščin, ki so zahtevale pripravo novega izvedenskega mnenja, ne bo izdala nobene odločbe, ki bi nalagala globo. Navedla je tudi, da bi bil izrek denarnih kazni kot manj stroga sankcija kot odvzem otrok s silo, ki je že bil neuspešen, ne bi bila smiselna glede na to, da pritožnik ni plačeval celotnega zneska preživitve.

37. Dne 27. septembra 2005 je bil imenovan nov izvedenec psiholog.

38. Pritožnik je 2. novembra 2005 vložil ustavno pritožbo, v kateri se je pritožil, da je sodnica samovoljno zavrnila, da bi odločala o njegovih zahtevah za izvršbo začasne odredbe in da mu je bila tako odvzeta možnost za pritožbo. Ustavno sodišče je sklicujoč se na 50. člen Zakona o ustavnem sodišču, je 21. decembra 2005 zavrglo pritožbo z ugotovitvijo, da se ni nanašala na posebni akt državnega organa, ter navedlo, da pritožnik »ni bil upravičen do neposredne vložitve ustavne pritožbe zoper materialnemu dejanju ali opustitvi državnega organa«.

39. Pritožnik je 2. novembra 2005 zahteval, da se spremeni začasna ureditev stikov, dne 16. januarja 2006 je vložil novo zahtevo za začasno odredbo.

40. Dne 23. novembra 2005 se je sodnica sestala z izvedencem in se potem odločila, da imenuje še izvedenca psihiatra, da pregleda starše.

41. Pritožnik je 9. decembra 2005 vložil zahtevo za izločitev sodnika. Dne 27. decembra 2005 je predsednik sodišča zahtevo zavrnil.

42. Poročilo psihiatra je bilo 12. januarja 2006 poslano strankama v pripombe.

43. Pritožnik je v obdobju med 26. septembrom 2005 in 20. januarjem 2006 vložil štiri zahteve za izvršitev globe v celotnem znesku 2.700.000 SIT, ki naj bi se naložil materi, ker ni upoštevala ureditve stikov v obdobju med 20. septembrom 2005 in 17. januarjem 2006.

44. Na obravnavi 27. januarja 2006 je sodišče zaslišalo izvedence. Sodišče je ugotovilo, da sta bila oba starša glede na izvedensko mnenje primerna za starševstvo. Izdalo je tudi začasno odredbo, ki je spremenila začasno ureditev stikov, tako da je imel pritožnik pravico, da preživi vsak drugi konec tedna z otrokoma (od petka do ponedeljka) in vsak četrtek popoldan in del naslednjih počitnic. Sodišče je prepovedalo materi, da bi šla iskat otroka po šoli ob dnevih, ki bi jih morala preživeti s pritožnikom, . Pooblaščenec pritožnika je na nadaljnjih obravnavah potrdil, da mati upošteva tako ureditev stikov.

45. Materi je bilo odrejeno plačilo stroškov za izvedenca. Pritožila se je, vendar neuspešno.

46. Na obravnavi 24. aprila 2006 je bila na predlog pritožnika sklenjena pogojna poravnava. Na naslednji obravnavi 29. maja 2006 je pritožnikov pooblaščenec potrdil, da so imeli pritožnik in otroka redne stike skladno z zadnjo ureditvijo stikov. Stranki sta se dogovorili, da bosta končali začete kazenske postopke, ki sta

ga začeli ena proti drugi.

47. 14. junija 2006 je bila na sodišču obravnava, na kateri je pritožnik ponovno potrdil, da se ureditev stikov upošteva.

48. Izvedensko mnenje je bilo 23. oktobra 2006 na zahtevo sodišča dopolnjeno.

49. Stranki sta se 15. novembra 2006 sporazumeli o varstvu in vzgoji in pravicah do stikov. Sporazum je zagotavljal, da ima mati izključno varstvo in vzgojo nad otrokoma in določal ureditev stikov za pritožnika in otroka, ki naj bi skupaj preživeli vsak četrtek popoldan, vsak drugi konec tedna (od petka do ponedeljka) in polovico šolskih počitnic.

50. Med postopkom je pritožnik poleg navedene kazenske ovadbe (glej štirinajsti odstavek) vložil vrsto nadaljnjih kazenskih ovadb proti materi za kazniva dejanja, med drugim ugrabitev otrok in spolno nasilje nad mladoletno osebo. Mati je vložila dve kazenski ovadbi proti pritožniku. Ena se je nanašala na ugrabitev, druga pa na domnevno zanemarjanje in slabo ravnanje z mladoletnico (glej osemindvajseti odstavek). Vse kazenske ovadbe je državni tožilec zavrgel.

II. USTREZNA DOMAČA ZAKONODAJA

51. Glede na ustrezne določbe domačega družinskega prava glej *Eberhard in M. proti Sloveniji*, št. 8673/05 in 9733/05, triinšestdeseti do triinsedemdeseti odstavek, 1. december 2009. Poleg tega se za obravnavano zadevo upošteva ta zakonodaja.

52. Glede tega 23. člen slovenske Ustave (*Ustava Republike Slovenije*, Uradni list, št. 33/91-I, s spremembami) določa:

Vsakdo ima pravico, da o njegovih pravicah in dolžnostih ter o obtožbah proti njemu brez nepotrebnega odlašanja odloča neodvisno, nepristransko in z zakonom ustanovljeno sodišče.

...

53. Glede tega Zakon o pravnem postopku (*Zakon o pravnem postopku*, Uradni list, št. 26/1999, s spremembami) določa:

363. člen

(1) Proti kateri koli odločbi na prvi stopnji je dovoljena pritožba, če ni z zakonom drugače določeno.

...

408. člen

V zakonskih sporih ter v sporih iz razmerij med starši in otroki mora sodišče po uradni dolžnosti ukreniti vse, kar je potrebno, da se zavarujejo pravice in interesi otrok ...

(2) Pri sporih o varstvu, vzgoji in preživljanju otrok ter sporih o stikih otrok s starši in drugimi osebami senat ni vezan na postavljene zahteve.

Kadar tako določa zakon, pa lahko o tem odloči tudi brez postavljenega zahtevka.

(3) Zaradi varstva oseb iz prvega odstavka tega člena lahko senat ugotavlja tudi dejstva, ki jih stranke niso navajale, ter zbere podatke, potrebne za odločitev ...

411. člen

(1) Med postopkom v zakonskih sporih in sporih iz razmerij med starši in otroki lahko izda sodišče na predlog stranke ali po uradni dolžnosti začasne odredbe o varstvu in preživljanju skupnih otrok kot tudi začasne odredbe, s katerimi enemu ali obema od staršev prepove pravico do osebnih stikov.

...

54. Glede tega Zakon o izvršbi in zavarovanju (*Zakon o izvršbi in zavarovanju*, Uradni list, št. 51/1998, s spremembami) določa:

9. člen (pravna sredstva)

(1) Zoper sklep, izdan na prvi stopnji, je dovoljena pritožba, razen če zakon ne določa drugače.

...

15. člen (uporaba določb zakona o pravnem postopku)

V postopku izvršbe se uporabljajo določbe zakona o pravnem postopku, če ni z zakonom določeno drugače.

226. člen (dejanje, ki ga more opraviti le dolžnik)

(1) Če mora dolžnik po izvršilnem naslovu nekaj storiti, česar ne more namesto njega storiti nihče drug, mu določi sodišče s sklepom o izvršbi primeren rok za izpolnitev obveznosti.

(2) S sklepom o izvršbi izreče sodišče tudi denarno kazen, če dolžnik v določenem roku ne bo izpolnil obveznosti ...

(3) Če dolžnik ne izpolni obveznosti, opravi sodišče po uradni dolžnosti izvršbo na podlagi sklepa o izrečen denarni kazni. Hkrati izda sodišče nov sklep, s katerim določi dolžniku nov rok za izpolnitev obveznosti in izreče novo denarno kazen, višjo kot v prejšnjem sklepu, če dolžnik niti v novem roku ne bo izpolnil obveznosti.

...

(5) Sodišče pri odmerjanju denarne kazni v predpisanih mejah upošteva pomen dejanja, ki bi ga moral opraviti dolžnik, ter druge okoliščine primera.

238. b člen (izvršilni predlog in sklep)

...

(3) Sodišče ni vezano na predlagano izvršilno sredstvo.

(4) Sodišče lahko, če je to nujno za zagotovitev varstva koristi otroka, spremeni izvršilno sredstvo, določeno v sklepu o izvršbi.

238. f člen (izvršitev odločbe o osebnih stikih)

(1) Sodna odločba glede pravice do osebnih stikov z otrokom se izvrši po določbah prvega, drugega, tretjega in petega odstavka 226. člena tega zakona.

(2) V izjemnih in posebej utemeljenih primerih, ko je to nujno za zagotovitev varstva koristi otroka, izvršba na način, določen v prejšnjem odstavku, pa ni bila uspešna, sodišče dovoli opravo izvršbe tako, kot je določeno v 238. e členu tega zakona.

(3) V postopku se smiselno uporabljajo določbe 238. a, 238. b in 238. c člena tega zakona.

(4) Če ob opravi izvršbe po drugem odstavku tega člena oseba, ki jo določi sodišče po drugem odstavku 238. e člena tega zakona, ugotovi, da otrok nasprotuje stikom s staršem, ki je upravičen do stikov, in če oceni, da izvršba z odvzemom in izročitvijo otroka ne bi bila v skladu z varstvom interesov otroka, lahko izvršitelj odstopi od oprave izvršilnega dejanja in o razlogih za to obvesti sodišče, ki opravlja izvršbo.

(5) Če to sodišče ugotovi, da otrok nasprotuje stikom z enim od staršev, ki je upravičen do stikov, in če oceni, da izvršba ne bi bila v skladu z varstvom interesov otroka, lahko na predlog osebe, ki jo je določilo sodišče po drugem odstavku 238. e člena tega zakona, centra za socialno delo ali osebe, proti kateri se opravlja izvršba, izvršbo odloži za največ tri mesece.

(6) Sodišče na predlog centra za socialno delo ali osebe, proti kateri se opravlja izvršba, izvršbo odloži tudi, če je pred pristojnim organom sprožen postopek za spremembo odločbe o osebnih stikih in če ugotovi, da bi oprava izvršbe bila v nasprotju z varstvom koristi otroka.

272. člen (pogoji za začasno odredbo)

(1) Sodišče izda začasno odredbo v zavarovanje nedenarne terjatve, če izkaže upnik za verjetno, da terjatev obstoji ali da mu bo terjatev zoper dolžnika nastala ...

278. člen (prenehanje začasne odredbe)

...

(2) Sodišče ustavi postopek in razveljavi opravljena dejanja tudi na predlog dolžnika, če so se okoliščine, zaradi katerih je bila izdana začasna odredba, pozneje spremenile, tako da odredba ni več potrebna.

55. Glede tega 50. člen Zakon o ustavnem sodišču (*Zakon o ustavnem sodišču*, Uradni list št. 15/1994, s spremembami) določa:

(1) Ustavna pritožba se lahko vloži zaradi kršitve človekove pravice ali temeljne svoboščine zoper posamičen akt, s katerim je državni organ, lokalni organ ali nosilec javnih pooblastil odločil o pravici, obveznosti ali pravni koristi posameznika ali pravne osebe pod pogoji, ki jih določa ta zakon.

...

PRAVO

I. DOMNEVNA KRŠITEV 8. ČLENA KONVENCIJE

56. Pritožnik se je v svojem imenu in imenu otrok pritožil, da jim je bilo onemogočeno družinsko življenje zaradi dolžine postopkov v zvezi z odločanjem o varstvu in vzgoji in ureditvijo stikov ter zaradi zavrnitve sodnika, da bi izvršil začasno ureditev stikov po začasni odredbi. Skliceval se je na prvi odstavek 6. člena Konvencije. Kot organ, ki odloča tudi o pravni kvalifikaciji in dejstvih v predloženih zadevah, Sodišče meni, da spada proučitev teh vprašanj le v 8. člen Konvencije (glej *V. A. M. proti Srbiji*, št. 39177/05, stopetnajsti odstavek, 13. marec 2007, in *Karadžić proti Hrvaški*, št. 35030/04, triintrideseti do triinšestdeseti odstavek in sedeminšestdeseti odstavek, 15. december 2005).

57. 8. člen Konvencije se glasi:

1. Vsakdo ima pravico do spoštovanja njegovega zasebnega in družinskega življenja, doma in dopisovanja.
2. Javna oblast se ne sme vmešavati v uresničevanje te pravice, razen če ni določeno z zakonom in je nujno v demokratični družbi zaradi državne varnosti, javne varnosti ali ekonomske blaginje države, zato da se prepreči nered ali kaznivo dejanje, da se zavaruje zdravje ali morala ali da se zavarujejo pravice in svoboščine drugih ljudi.

A. Sprejemljivost

58. Vlada je trdila, da pritožnik nima aktivne procesne legitimacije, da bi vložil pritožbo v imenu mladoletnih otrok, ker je mati nosilka pravice do varstva in vzgoje. Pritožnik je izpodbijal to trditev.

59. Sodišče ugotavlja, da je bila odločba z dne 7. novembra 2003, s katero je bilo dodeljeno varstvo in vzgoja otrok pritožniku, razveljavljena (glej deveti in deseti odstavek te sodbe) in da ima mati izključno varstvo in vzgojo nad otrokoma na

podlagi začasne odredbe z dne 4. aprila 2005 (glej triindvajseti odstavek) in sporazuma (glej devetinštirideseti odstavek).

60. Ob upoštevanju, da je imela mati edina pravico do varstva in vzgoje otrok, ko je bila vložena pritožba pri sodišču in se stanje od takrat ni spremenilo, Sodišče meni, da pritožnik nima aktivne legitimacije, da bi zastopal otroka (glej prej navedena zadeva *Eberhard in M.*, devetinosemdeseti in devetdeseti odstavek); *Sahin proti Nemčiji* (odločba), št. 30943/96, 12. december 2000 in *Petersen proti Nemčiji* (odločba), št. 31178/96, 6. december 2001).

61. Sodišče ugotavlja, da preostali del pritožbe, ki se nanaša na pritožnika, ni očitno neutemeljen v smislu točke a tretjega odstavka 35. člena Konvencije. Nadalje ugotavlja, da tudi ni nesprejemljiva iz katerega koli drugega razloga. Zaradi tega jo je treba šteti za sprejemljivo.

B. Utemeljenost

1. Navedbe strank

(a) Zamude v postopkih

62. Pritožnik je trdil, da mu je bilo večkrat onemogočeno, da bi se srečal z otrokoma zaradi zamud v postopku. Navedel je, da primer ni bil posebno zapleten in da zato zapletenost ni bistveno prispevala k dolžini trajanja postopka. Vložil je zahtevo za izločitev sodnika, ker je bila to edina možnost, ki jo je imel po problematični obravnavi 23. septembra 2005. Trdil je, da je vročanje sodnega pisanja na pravilen materin naslov (nasprotne stranke) odgovornost nacionalnega sodišča in ne njegova. Poleg tega pa poskusi, da se reši primer, in nedopustna revizija niso povzročili bistvenega podaljšanja postopka.

63. Vlada je trdila, da so bili ti postopki zapleteni, zlasti zaradi stalnih sporov med staršema, vložene kazenske ovadbe proti pritožniku in potrebe po imenovanju treh izvedencev. Poleg tega je sodišče izdalo dve začasni odredbi in sprejelo več postopkovnih sklepov, mnoge sta stranki izpodbijali.

64. Vlada je tudi zatrjevala, da je pritožnik prispeval k dolžini postopka s tem, da ni predložil pravilnega naslova matere otrok na začetku postopka, da je dvakrat zahteval preložitev obravnave, da bi sam rešili spor z materjo in da je vložil revizijo, tj. pravno sredstvo, ki ni bilo dopustno.

(b) Neizvršitev začasne odredbe

65. Pritožnik je trdil, da je sodišče ravnalo protipravno in samovoljno s tem, da ni izvršilo začasne odredbe iz aprila 2005. Zaradi tega pritožniku ni bilo omogočeno, da bi imel stike v skladu z začasno odredbo z dne 20. aprila 2005 med 20. majem 2005 in 15. novembrom 2006. Po njegovem mnenju je bila začasna odredba, ki je ni bilo mogoče izvršiti, brezpredmetna. V obravnavani zadevi sodišče ni bilo nedejavno, vendar pa je namerno zavrnilo izvršitev začasne odredbe. Če bi sodišče menilo, da obstajajo utemeljeni razlogi za preprečitev stikov, bi moralo izdati novo začasno odredbo z obrazložitvijo. Ker pa sodišče enostavno ni izvršilo odredbe, je

tudi s tem pritožniku odvzelo možnost za pritožbo (pravno sredstvo). Pritožnik je vložil ustavno pritožbo proti ravnanju sodnika, vendar neuspešno.

66. Vlada je navedla, da je sodišče izdalo začasno odredbo v obravnavani zadevi, ker sporazum pred centrom za socialno delo ni bil izvajan. Vlada je menila, da je neizvršitev začasne odredbe pomenila poseg v pritožnikovo družinsko življenje. Poseg pa je bil zakonit in sorazmeren.

67. Vlada je tudi navedla, da so imeli sodniki, ki so odločali o družinskih sporih, široko diskrecijsko pravico zaradi varovanja otrokovih koristi. Pri tem se je sklicevala na 411. člen Zakona o pravnem postopku in na 15. in 272. člen ter drugi odstavek 278. člena Zakona o izvršbi in zavarovanju. Ob dvomu, ali je bil pritožnikov stik z otrokoma v njuno korist, je sodišče moralo preložiti vsako odločitev o uveljavitvi ali spremembi začasne odredbe, dokler niso bila pripravljena nova izvedenska mnenja. V tem času je pritožnik odklonil možnost, da bi imel stike z otrokoma pod nadzorstvom centra za socialno delo. Vlada je še navedla, da je sodišče spremenilo začasno odredbo takoj, ko je bilo izdelano mnenje. Zavrnitev sodnika, da bi izvršil odredbo, je bila začasna in potrebna zaradi varovanja otrokovih koristi in je bila zato tudi sorazmerna.

2. Ustrezna načela

68. Sodišče ugotavlja, da je uživanje medsebojne družbe staršev in otrok temeljna sestavina »družinskega življenja« v smislu 8. člena Konvencije (glej med drugim *Monory proti Romuniji in Madžarski*, št. 71099/01, sedemdeseti odstavek, 5 april 2005). 8. člen zajema pravico staršev do sprejetja ukrepov, da imajo osebni odnos s svojimi otroki, in obveznost notranjih organov, da omogočijo tako druženje (glej med drugim, *Ignaccolo-Zenide proti Romuniji*, št. 31679/96, štiriindevetdeseti odstavek, ESČP 2000-I, in *Fușcă proti Romuniji*, št. 34630/07, štiriintrideseti odstavek, 13. julij 2010).

69. V zadevah v zvezi z izvršbo odločb družinskega prava je Sodišče večkrat ugotovilo, da je odločilno, ali so notranji organi naredili vse potrebno, da omogočijo izvršbo, kot je to utemeljeno zahtevati v posebnih okoliščinah vsake zadeve (glej smiselno *Hokkanen proti Finski* 23. september 1994, oseminpetdeseti odstavek, zbirka A, št. 299-A, in *Ignaccolo-Zenide*, naveden zgoraj, šestindevetdeseti odstavek). V tem smislu se o primernost ukrepa sodi po hitrosti njegovega izvajanja, ker lahko ima pretečeni čas nepopravljive posledice na odnose med otrokoma in enim od staršev, s katerim ne prebivata skupaj (glej *Ignaccolo-Zenide*, naveden zgoraj, stodrugy odstavek in *Fușcă*, naveden zgoraj, sedemintrideseti odstavek). Poleg tega je Sodišče že pred tem menilo, da neučinkovito in zlasti zamudno vodenje postopkov v zvezi z varstvom in vzgojo otrok lahko pomeni kršitev 8. člena konvencije (glej *V. A. M.*, naveden zgoraj, devetinštirideseti odstavek in *Eberhard in M.*, naveden zgoraj, stotriinštirideseti odstavek).

3. Presoja Sodišča

(a) Zamude v postopkih

70. Sodišče ugotavlja, da je pritožnik 27. oktobra 2003 začel postopek v zvezi z varstvom in vzgojo in podrejeno, urejanjem stikov z njegovima otrokoma, ki sta bila takrat stara sedem in štiri leta. Otroka sta novembra 2003 začela živeti pri materi. Pritožnikov stik z otrokoma je moralo urediti sodišče, ki mu je pritožnik stalno pošiljal zahteve za določitev urejanja stikov. Bistvo odločitve sodišča, čeprav je bila začasna, je bilo v tem, da omogoča stike ne glede na sporazum z dne 19. januarja 2004 (glej enajsti odstavek).

71. Sodišče je upoštevalo, da je na trajanje postopka vplival osebni spor med strankama, zaradi česar sta tudi začeli več postopkov druga proti drugi (glej štirinajsti, osemindvajseti, trideseti in petdeseti odstavek). Sodišče se strinja z Vlado, da je bila zadeva nekoliko zapletena, kar dokazuje tudi to, da so bila na zahtevo sodišča izdelana tri izvedenska mnenja in mnenje centra za socialno delo. Domače sodišče je bilo dejavno ves čas postopka po 14. marcu 2005 in je redno razpisovalo naroke, kar pa ne velja za čas pred tem. Sodišče še zlasti ugotavlja, da med drugim narokom, ki je bil 21. novembra 2003, in tretjim narokom 14. marca 2005, niso bili sprejeti pomembni ukrepi, razen imenovanja izvedenca za psihologijo. Zato so prvo začasno odredbo, ki je določala začasno ureditev stikov, izdali leto in pol po tem, ko je pritožnik predložil ustrezno zahtevo (glej v nasprotju *Z. proti Sloveniji*, št. 43155/05, stodvainpetdeseti odstavek, 30. november 2010, in *Trdan in Č. proti Sloveniji*, št. 28708/06, štiriindevetdeseti odstavek, 7. december 2010). Ob upoštevanju, da bi bilo treba dati prednost zahtevam v zvezi z urejanjem stikov z mlajšimi otroki, Sodišče ugotavlja, da dejstva, na katera se sklicuje vlada (glej triinšestdeseti in štiriinšestdeseti odstavek), ne zadoščajo za utemeljitev navedene zamude.

72. Sodišče v svoji odločitvi upošteva, da je bil pritožniku omogočen stik z otrokoma v posameznih obdobjih, preden je bila izdana začasna odredba, vendar poudarja, da so bili pritožnikovi stiki z otrokoma od 21. novembra 2003 (glej deseti odstavek) do 20. aprila 2005 (glej petindvajseti odstavek) odvisni od tega, ali jih je mati dovolila, ker sodišče kljub številnim prošnjam, ki jih je vložil pritožnik, ni izdalo zavezujoče odločbe, ki bi omogočala stike.

(b) Neizvršitev začasne odredbe

73. Sodišče ugotavlja, da je domače sodišče 20. aprila 2005 izdalo začasno odredbo, ki je določila začasno ureditev stikov in tudi sredstva za njihovo izvršitev, kot je naložitev kazni, če mati ne bi upoštevala določitve stikov (glej petindvajseti odstavek). Kljub začasni odredbi je mati 15. julija 2005 začela preprečevati vsake stike. Zaradi tega je pritožnik vložil štiri predloge za izvršbo do 14. septembra 2005 (glej petintrideseti odstavek). Na obravnavi 23. septembra 2005 je sodnik zavrnil izvršitev odredbe, ker je menil, da so nedavne okoliščine zahtevale pripravo novega izvedenskega mnenja in da izvršitev z izrekom kazni ne bi bila v nobenem primeru smiselna (glej šestintrideseti odstavek te sodbe).

74. Sodišče razume potrebo po širokih diskrecijskih pooblastilih sodnikov v družinskih sporih zaradi varovanja otrokovih koristi. Zaradi tega Sodišče tudi podpira takšno ureditev v nacionalnem pravu, ki omogoča, da lahko sodniki na

svojo lastno pobudo brez formalne zahteve stranke postopka izdajajo začasne odredbe. Ob povedanem Sodišče ugotavlja, da je pritožnik zatrjeval, da je sodnik, namesto da bi uporabil sredstvo, ki ga določa zakon, prekoračil dana pooblastila.

75. Sodišče ugotavlja, če bi sodnik ugotovil, da odredba z dne 20. aprila 2005, ki je bila v vsakem primeru začasna, ne velja več, bi jo lahko spremenil ali izdal drugo, kot to omogoča nacionalno pravo (glej triinpetdeseti in štiriinpetdeseti odstavek). Vlada ni navedla razlogov, zakaj v tem primeru sodnik ni upošteval zakonske ureditve. Sodnik, ki je zgolj dejal, da izvršitev ne bo odrejena, kar po domači zakonodaji ni bilo mogoče, je v bistvu zavrnil, da bi sprejel formalno in obrazloženo odločitev o vprašanju (glej smiselno *Marini proti Albaniji*, št. 3738/02, stoosemnajsti do stodvaindvajseti odstavek, ESČP 2007-XIV (povzetki)). Zaradi tega je bila pritožniku odvzeta možnost, da zadevo predloži v odločanje na višje sodišče. Taka možnost bi navadno bila pritožniku na voljo, če bi sodišče prve stopnje izdalo formalno odločbo (glej triinpetdeseti in štiriinpetdeseti odstavek).

76. Res je, da je pritožnik zavrnil možnost, da bi se stiki izvajali začasno pod nadzorom, ko je bil na obravnavi 23. septembra 2005 vprašan, ali se strinja s predlogom matere, da se stiki nadzorujejo. Vendar to ni odvezalo organov od obveznosti takega vodenja postopkov, ki bi zagotovilo ustrezno varovanje koristi posameznika v skladu z 8. členom (glej smiselno *McMichael proti Združenemu kraljestvu*, 24. februar 1995, šestinosemdeseti in sedeminosemdeseti odstavek, zbirka A, št. 307 B, šestinosemdeseti in sedeminosemdeseti odstavek, in *Buckley proti Združenemu kraljestvu*, 25. september 1996, šestinsedemdeseti odstavek *Poročila o sodbah in sklepih*, 1996-IV).

77. Sodišče ugotavlja, da je na nadaljnje zahteve za izvršitev globe, vložene po obravnavi 23. septembra 2005 in pred izdajo začasne odredbe, ni bilo odločeno. Zaradi tega pritožnik ni imel nobenega stika z otrokoma do 27. januarja 2006, ko je sodišče izdalo novo začasno odredbo o stikih. Sodišče ugotavlja, da je bilo pritožniku, (glej petiinšestdeseti odstavek te sodbe), omogočeno, da je imel redne stike z otrokoma po tem, ko je bila izdana začasna odločba z dne 27. januarja 2006 (glej šestinštirideseti in sedeminštirideseti odstavek te sodbe), čeprav je pred sodiščem zatrjeval drugače.

78. Na koncu Sodišče ugotavlja, da se je pritožnik, ker ni imel drugega sredstva za izpodbijanje ravnanja sodnika, obrnil na ustavno sodišče. To sodišče pa je njegovo pritožbo razglasilo za nesprejemljivo z utemeljitvijo, da se ni nanašala na posamezno odločbo državnega organa (glej osemintrideseti odstavek). Naloga Sodišča ni, da razlaga nacionalno pravo, to sodi v pristojnost nacionalnih sodišč (glej *Lambert proti Franciji*, 24. avgust 1998, sedemintrideseti odstavek, *Poročila o sodbah in sklepih* 1998-V). Toda Sodišče ugotavlja, da razlaga 50. člena Zakona o ustavnem sodišču (glej petinpetdeseti odstavek te sodbe), da se omogočijo ustavne pritožbe zgolj proti formalnim odločbam državnih organov, izključuje zadeve, kjer so lahko vir za kršitev pravic iz Konvencije in slovenske Ustave materialno dejanje ali opustitev na primer zavrnitev sprejetja odločitve, kot je prikazano v obravnavani zadevi.

(c) Sklep

79. Sodišče sklepa, da zaradi navedenih razlogov slovenski organi v postopku glede varstva in vzgoje ter pravic do stikov z otrokoma pred 27. januarjem 2006 niso izpolnili svojih obveznosti iz 8. člena Konvencije. Zato je bil kršen 8. člen Konvencije.

II. DOMNEVNA KRŠITEV 9. ČLENA KONVENCIJE

80. V navedbah z dne 26. novembra 2008 se je pritožnik pritožil tudi zaradi kršitve 9. člena Konvencije, v katerih zatrjuje, da mu je bilo zaradi pomanjkanja stikov onemogočeno, da bi svojima otrokoma zagotovil versko izobrazbo. Ugotavlja, da se je izpodbijani postopek končal 15. novembra 2006 (glej devetinštirideseti odstavek) in da je bila ta pritožba zato predstavljena po šestmesečnem roku, kot je določeno v prvem odstavku 35. člena, in jo je treba zaradi tega zavrniti v skladu s četrtnim odstavkom 35. člena Konvencije.

III. UPORABA 41. ČLENA KONVENCIJE

81. 41. člen Konvencije določa:

Če Sodišče ugotovi, da je bila kršena konvencija ali njeni protokoli in če notranje pravo visoke pogodbenice dovoljuje le delno zadoščenje, Sodišče po potrebi oškodovani stranki nakloni pravično zadoščenje.

A. Škoda

82. Pritožnik je zahteval 180.000 EUR za nepremoženjsko škodo.

83. Vlada je zahtevku nasprotovala.

84. Po načelu pravičnosti Sodišče prisodi pritožniku 4000 EUR za nepremoženjsko škodo.

B. Stroški

85. Pritožnik je tudi zahteval 8000 EUR za stroške, ki so nastali pred domačimi sodišči, in 2500 EUR za stroške, ki so nastali pred Sodiščem.

86. Vlada je zahtevka izpodbijala. Za stroške, ki so nastali pred Sodiščem, je Vlada trdila, da zahtevke ni bil upravičen po domači odvetniški tarifi za plačilo odvetniku.

87. V skladu s sodno prakso Sodišča je pritožnik upravičen do povrnitve stroškov le, če dokaže, da so dejansko nastali in bili potrebni ter da so razumno visoki. Ob upoštevanju dokumentov v lasti Sodišča in navedenih meril Sodišče v obravnavani zadevi zavrača zahtevek za stroške v postopkih v Sloveniji. Sodišče ponavlja, da ga za postopek ne zavezujejo domače tarife in prakse, čeprav mu lahko zagotovijo pomoč (glej med drugim *Tolstoy Miloslavsky proti Združenemu kraljestvu*, 13. julij 1995, sedeminsedemdeseti odstavek, zbirka A, št. 316-B, in *Başkaya in Okçuoğlu proti Turčiji* [GC], št. 23536/94 in 24408/94, osemindvetdeseti odstavek, ESČP

1999-IV). Pritožnik v obravnavani zadevi ni niti utemeljil svojega zahtevka po domači odvetniški tarifi (glej *Gaspari proti Sloveniji*, št. 21055/03, enainosemdeseti do triinosemdeseti odstavek, 21. julij 2009) niti ni poslal spremljajočih dokumentov ali podrobnih podatkov, ki bi dokazali, da so zahtevani stroški dejansko nastali in bili potrebni. Sodišče je zaradi tega zavrnilo tudi ta zahtevek.

C. Zamudne obresti

88. Po mnenju Sodišča je primerno, da zamudne obresti temeljijo na mejni posojilni obrestni meri Evropske centralne banke, ki se dodajo tri odstotne točke.

IZ TEH RAZLOGOV SODIŠČE

1. soglasno *razglasha*, da je pritožba v zvezi z zamudo v postopkih za varstvo in vzgojo in ureditev stikov ter neizpolnjevanje začasne ureditve stikov sprejemljiva po 8. členu Konvencije, ki jo je pritožnik vložil v svojem imenu, sprejemljiva, preostanek pritožbe pa nesprejemljiv;

2. s petimi proti dvema glasovoma *razsoja*, da je bil kršen 8. člen Konvencije;

3. *razsoja* s petimi proti dvema glasovoma,

(a) da mora tožena država pritožniku v treh mesecih od dne, ko postane sodba v skladu z drugim odstavkom 44. člena Konvencije pravomočna, plačati 4000 EUR (štiri tisoč evrov), zvišano za morebitni davek za nepremoženjsko škodo;

b) da se po poteku navedenih treh mesecev po poravnavi obračunajo linearne obresti po stopnji, ki je enaka mejni posojilni obrestni meri Evropske centralne banke, za vse zamujeno obdobje z dodanimi tremi odstotnimi točkami;

4. soglasno zavrača preostanek zahtevka pritožnika za pravično zadoščenje.

Sestavljeno v angleškem jeziku in uradno poslano 13. oktobra 2011 v skladu z drugim in tretjim odstavkom 77. člena Poslovnika sodišča.

Claudia Westerdiek Dean Spielmann *sodna tajnica* predsednik

Skladno z drugim odstavkom 45. člena Konvencije in drugim odstavkom 74. člena Poslovnika sodišča je tej sodbi priloženo ločeno odklonilno mnenje sodnice Fura, ki se ji je pridružila sodnica Power..

D. S.

S. I. proti SLOVENIJI – LOČENO MNENJE 19

LOČENO ODKLONILNO MNENJE SODNICE FURA, KI SE JI JE PRIDRUŽILA SODNICA POWER

1. Glasovala sem proti ugotovitvi kršitve 8. člena Konvencije. To so moji razlogi.
2. Moje izhodišče je, da ima nacionalni sodnik boljše možnosti kot mednarodni sodnik, da odloča pri zadevah o družinskem življenju na splošno in še zlasti o starševskih pravicah. Uveljavljanje ravnotežja vseh pravic, ki so s tem povezane, vključno s koristmi otrok, je občutljiva zadeva. Na tem področju države uživajo široko polje proste presoje.
3. Večina ugotavlja, da je na zamude pri sodnih postopkih na domači ravni vplival spor med strankama, da pa je bilo sodišče dejavno, vsaj občasno (glej enainsedemdeseti odstavek). Še zlasti zamuda pri izdaji prve začasne odločbe, ki določa začasno ureditev stikov, po mnenju večine ni bila upravičena. Sama ne delim večinskega mnenja.
4. Iz dejstev je razvidno, da starši niso bili ves čas v sporu. Večkrat se jima je uspelo sporazumeti o pritožnikovih stikih z otrokoma ali se vsaj pogajati, da bi dosegla rešitev (glej enajsti, šestnajsti in enaindvajseti odstavek). V teh okoliščinah so bili na zahtevo pritožnika postopki prekinjeni in razpisane obravnave preložene. Proaktivnejše obravnavanje zadeve s strani domačega sodišča ne bi koristna.
5. Če večina nadalje grajanja domačega sodnika zaradi prekoračitve pooblastil (glej triinsedemdeseti in štiriinsedemdeseti odstavek), se s tem sama ne strinjam. Sodnik je deloval natančno tako, kot bi moral delovati vesten in strokovno usposobljen sodnik. Uporabil je svojo diskrecijsko pravico in naročil drugo izvedensko mnenje, da bi se popolnoma prepričal, da bo vse, o čemer bo odločil, v največjo korist otrok. Ta odločitev ni bila ne samovoljna ne nesorazmerna.
6. Zdaj, več let pozneje in gledano nazaj, soditi, kaj naj bi sodnik namesto tega naredil (petinsedemdeseti odstavek), je početje s katerim gre večina predaleč. To je poskus, da bi se podrobno urejalo iz Strasbourga, kaj naj bi bila najboljša ureditev na nacionalni ravni, torej v nasprotju načelom subsidiarnosti.
7. Na koncu stališče večine v oseminsedemdesetem odstavku, da je razlaga 50. člena Zakona o ustavnem sodišču pritožniku dejansko preprečila dostop do sodišča in so bile tako po Konvenciji kršene kakor tudi Ustavi kršene pritožnikove pravice, ni samo domneva, ampak presega okvir odločanja v predmetni zadevi. Pritožba presoja kršitev po 8. členu in ne po 6. členu Konvencije.
8. Glede na obrazloženo menim, da v predmetni zadevi, 8. člen ni bi kršen, ker so

domači organi naredili dovolj za zadovoljitev konvencijskih standardov.

▶ **Podatki o posegih v dokument**